

міжнародних стандартів розробки автоматичних та автоматизованих систем керування. Такий підхід забезпечує наочність етапів проектування АСУ, цілісність сприйняття та проблематику дисципліни та системність навчання.

Список використаних джерел: 1. Діордієв В.Т. Робоча програма навчальної дисципліни Автоматичні системи управління технологічними процесами в АПК для студентів на напрямом підготовки 6.100101 «Енергетика та електротехнічні системи в агропромисловому комплексі» / В.Т. Діордієв. – Мелітополь: ТДАТУ, – 2013. – 15 с. 2. Мірошник В.О. Робоча програма навчальної дисципліни Автоматизація технологічних процесів для студентів на напрямом підготовки 6.100101 «Енергетика та електротехнічні системи в агропромисловому комплексі» / В.О. Мірошник. – К.: НУБіП, – 2013. – 15 с. 3. Офіційна сторінка AdAstra Research Group [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.adastra.ru>. 4. Руководство пользователя. Trace Mode 6 / Том 2. 11-е издание. – М.: AdAstra Research Group. – 2008. – 517 с. 5. Трегуб В.Г. Основи комп'ютерно-інтегрованого керування / В.Г. Трегуб: навч. посіб. – К.: НУХТ, 2005. – 191 с.

УДК 378.147:631

Єременко О.А., к.с.г.н., доцент, Покопцева Л.А., к.с.г.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

РОЛЬ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ФОРМУВАННІ ФАХІВЦЯ З АГРОНОМІЇ

Анотація. Становлення майбутнього агронома дедалі більше залежить від формування професійно значущих якостей у поєднанні з оволодінням науковими фаховими знаннями, уміннями та навичками, необхідними для виконання професійних обов'язків. У зв'язку з цим особливого значення набуває підготовка фахівця агропромислового комплексу на засадах компетентнісного підходу.

Ключові слова: студенти, практична підготовка, навчальний процес, уміння, навички, компетентність, сільськогосподарське виробництво.

Головною проблемою підготовки фахівців аграрного сектору є однобічність в організації навчального процесу. Основна увага приділяється

професійним знанням й умінням студента, проте практична підготовка здійснюється на недостатньому рівні. Сьогодні такий підхід не відповідає нагальним потребам українського суспільства та специфіці функціонування аграрного виробництва, яким потрібен компетентний фахівець, готовий і здатний до швидкої адаптації у мінливих умовах професійної діяльності, спроможний практично реалізовувати фахові функції [11].

Таким чином, професійна компетентність особистості характеризується зміною ставлення до себе, як до суб'єкта професійної діяльності та до самої діяльності.

Сьогодення потребує глибокого переосмислення поняття професійної компетентності, під яким розуміємо високу ерудицію, вміння на високому професійному рівні виконувати різні задачі діяльності, володіння професійними навичками тощо. Це вимагає тісної інтеграції у свідомості студента фахових знань, умінь, навичок [1,3,5].

Отже, актуальність теми зумовлена наступними моментами:

- невідповідність між замовленням суспільства на кваліфікованих фахівців з агрономії та їхньої підготовки у сучасній системі аграрної освіти;
- необхідність модернізації освіти на засадах компетентнісного підходу і недосконалою побудовою освітнього процесу у ВНЗ аграрного профілю;
- вимогами до знань та умінь майбутнього агронома і недостатньою увагою до формування його професійних якостей.

Основною умовою успіху в роботі з будь-якої спеціальності є знання, вміння швидко і правильно вирішувати практичні питання [8].

Практика студентів є обов'язковою складовою навчального процесу і спрямована на закріплення знань, отриманих під час теоретичного навчання, набуття і удосконалення умінь, навичок і компетентностей, визначених освітньо-кваліфікаційними характеристиками (ОКХ) підготовки фахівців напряму «Агрономія».

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами і формами організації праці, формування у студентів, на базі одержаних ними у навчальному закладі знань, професійних умінь, навичок і компетентностей, необхідних для прийняття самостійних рішень у реальних ринкових умовах, виховання у майбутніх фахівців потреби систематично оновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності [9].

Зміст практики, види та її обсяг визначається освітньо-професійними програмами (ОПП), навчальними планами і програмами навчальних дисциплін відповідно до розробленого Міністерством освіти і науки України «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». При цьому їх реалізація може бути у вигляді будь-яких форм занять, які несуть прикладний практичний характер, консультацій, курсового і дипломного проектування, екскурсій і практикумів.

Вищі навчальні заклади Міністерства аграрної політики та продовольства України відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» та наскрізної програми практик розробляють та затверджують нормативні матеріали, що регламентують організацію робочих програм практики студентів з урахуванням специфіки їх підготовки [6].

Від молодих фахівців, що починають працювати на виробництві, в першу чергу вимагаються широкі й глибокі професійні знання. Головним агрономам господарств необхідні також знання загальних питань суміжних сільськогосподарських спеціальностей: механізації і автоматизації сільського господарства, зоотехнії, економіки, менеджменту, маркетингу, бухгалтерського обліку, інформатики тощо. Вивчення основ цих знань передбачено навчальною програмою підготовки фахівців у ВНЗ. Необхідно постійно поповнювати і поглиблювати свої професійні знання, систематично стежити за потоком нової інформації, детально опрацьовувати книги, статті, повідомлення, що стосуються вдосконалення технології вирощування сільськогосподарських культур, організації і економіки виробництва тощо [7].

Компетентність в агрономії визначається не тільки широтою і глибиною теоретичних знань, але й всебічними виробничими навичками, які студент отримує при проходженні виробничої практики на третьому курсі. Невід'ємною складовою успіху в землеробстві є об'єктивні дані про місцезнаходження господарства, спеціалізацію, рельєф території, віддаленість від промислових об'єктів, залізничних станцій та великих міст, керівні кадри різного рівня, безпосередніх виконавців виробничих робіт, а також знання ґрунтово-кліматичних особливостей, матеріально-технічної бази, трудових ресурсів, земельних угідь і їх трансформації, потреби господарства в продукції рослинництва тощо. Тому кожний фахівець повинен прагнути швидше і глибше вивчити план землекористування, склад сільськогосподарських угідь, структуру посівних площ, урожайність,

організацію використання орних земель, ґрунтові карти, Книгу історії полів господарства та ін. [10].

В процесі навчання у вищих навчальних закладах агрономи одержують практичну підготовку на тракторах, автомобілях і спеціальній сільськогосподарській техніці. Проте вивчення техніки проводиться на молодших курсах, тому на виробництві вони нерідко зустрічаються з новішою технікою, яку слід освоювати самостійно. У становленні будь-якого фахівця дуже важливе значення належить досвіду - опробуванню і закріпленню своїх знань, виробленню практичних умінь, свого власного підходу і відношення до роботи, постійного вдосконалення методу і стилю у вирішенні технологічних, організаційних і соціально-психологічних питань [4].

У сільському господарстві кожен рік має свої істотні особливості. Проте, багато агрономів на другий рік роботи вже відчують себе цілком підготовленими до вирішення складних виробничих проблем. Усі студенти, за дуже скрутного положення, знають, до кого звернутися за порадою чи допомогою, через які інстанції треба добиватися надійного і швидкого вирішення.

Придбання досвіду, виробничої передбачливості та інтуїції залежить не тільки від тривалості роботи, але й від особистих якостей агронома, його відношення до своєї праці. Пройшовши практичну підготовку у господарстві, студенти сміливо беруться за виконання досить складних виробничих завдань, проявляючи при цьому і організаторські здібності, і потім успішно працюють головними агрономами господарства. Агрономічний досвід дозволяє їм більш об'єктивно оцінювати виробничу обстановку, всі поточні, а також і перспективні справи, що передбачаються. У них виробляється більш чітке уявлення про те, що вимагає негайного вирішення, а що можна відкласти на більш пізній термін, кому і які дати доручення [2].

Для студентів-практикантів дуже небезпечно втратити віру в свої сили, ініціативу в роботі, бажання трудитися, прагнення до постійного зростання. Тому, з боку викладачів відбувається постійний контроль та допомога у вирішенні важких агрономічних завдань [2,4,5].

Система вищої аграрної сільськогосподарської освіти в Україні спрямована на підготовку фахівців, що уміють творчо мислити, самостійно ставити і вирішувати агрономічні завдання, набувати нових знань, перевіряти ефективність окремих агротехнічних заходів і рекомендацій в методично правильно поставлених польових дослідах через практичну підготовку фахівців [6].

Узагальнюючи наведене вище, можна зробити наступні висновки:

1. З огляду літератури встановлено, що співіснування України в системі світової економіки в умовах подальшої глобалізації суспільства неможливе без успішного аграрного виробництва як в межах самої країни, так і за її кордоном, оскільки на аграрний сектор впливає багато чинників.

2. Теорія та практика аграрної освіти дозволили зробити висновок про необхідність забезпечення високого рівня децентралізації та широкого делегування повноважень з метою максимальної ефективності сільгосп підприємства, що вимагає від майбутнього агронома сформованості відповідних професійних компетенцій.

3. У процесі пошукової роботи виявлено актуальні питання, що потребують подальшого вивчення, зокрема: розробка, обґрунтування, науково-методичне забезпечення і реалізація програм підготовки магістрів дослідного спрямування; дослідження мотивації професійної діяльності, адаптації молодого фахівця у професійному середовищі.

Список використаних джерел: 1. Бермус А.Г. Проблемы и перспективы реализации компетентностного подхода в образовании: А.Г. Бермус // Интернет-журнал „Ейдос”. – 2005. – 10 сентября. – Режим доступа: <http://www.eidos.ru/journal/2005/0910-12.htm>. 2. Бех І.Д. Виховання сучасної вузівської молоді / І.Д. Бех // Філософія освіти XXI століття: проблеми і перспективи: зб. наук. праць. – К.: Знання. – 2000. – 520 с. 3. Бібік Н.М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування: [Електронний ресурс] / Н.М. Бібік // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О.В. Овчарук. – К.: "К.І.С.", 2004. – С.47-52. – Режим доступу: http://www.undp.org.ua/files/en_33582maket_competence_eng_ost.pdf. 4. Бондар М.М. Розвивальне навчання майбутніх аграрників засобами загальноінженерних дисциплін: моногр. / М.М. Бондар. – Ніжин: АСПЕКТ – Поліграф, 2007. – 240 с. 5. Галус О.М. Деякі аспекти професійної адаптації студентів вузу в контексті концепції неперервної освіти / О.М. Галус // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2005. – № 25. – С. 31-34. 6. Гончаренко С.У. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі / С.У. Гончаренко, П.М. Олійник, В.К. Фероренко [та ін.]; за ред. С.У. Гончаренка – К.: Вища школа, 2003. – 323 с. 7. Заболоцька О.С. Компетентнісний підхід як освітня інновація: порівняльний аналіз: [Електронний ресурс] / О.С. Заболоцька // Вісник Житомирського державного університету. – 2008. –

Вип. 40: Педагогічні науки. – С. 63-68. — Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/2473/1/63-68.pdf>. 8. Іщенко Т.Д. Фахове навчання в системі безперервної аграрної освіти / Т.Д. Іщенко. – К.: Аграрна освіта, 2000. – 242 с. 9. Наскрізна програма практик студентів та методика їх організації для підготовки фахівців напряму 6.090101 «Агрономія»: Навчально-методичний посібник / [Каленська С.М., Дмитришак М.Я., Іванюк М.Ф та ін.]. – К.: Аграрна освіта, 2011. – 189 с. 10. Тверезовська Н.Т., Штангей С.В. Компетентнісний підхід як складова професійного становлення майбутніх агрономів / Н.Т.Тверезовська, С.В.Штангей // Педагогічний альманах: зб. наук. праць. – Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2012. – Вип. 14. – С. 109-114. 11. Штангей С.В. Визначення критеріїв і показників формування професійної компетентності майбутніх агрономів / С.В. Штангей // Педагогічні науки: зб. наук. праць Житомирського державного університету. - 2008. – Вип. 40. – С. 94-101.

УДК 378.141

Захарченко О.Г., викладач
Таврійський державний агротехнологічний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЛЕКЦІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Анотація. Визначаються переваги інтерактивних лекцій від традиційних. Обґрунтовується необхідність використання робочого зошиту для лекційних занять.

Ключові слова: інтерактивна лекція, робочий зошит.

З точки зору наукової, психологічної літератури традиційні лекційні заняття передбачають пасивне сприйняття інформації, тобто студент отримує готові думки без можливості самостійного пошуку. Але за допомогою лекцій досягається можливість системного вивчення дисципліни, його науковий рівень, позитивний особистісний вплив викладача на поведінку і мислення студентів. Отже, використовуючи лекційні заняття в навчальних курсах, особливо при вивченні теоретичних дисциплін необхідним є використання сучасних видів та прийомів проведення таких занять. Це може бути: бінарна